

Ny kraft: Endelige tillatelser og utbygging

4. kvartal 2014

Dette er en oversikt over Olje- og energidepartementets (OED), fylkeskommunenes og Norges vassdrags- og energidirektorats (NVE) vedtak om konsesjon og konsesjonsfritak for nye kraftprosjekter, og innrapportert oppstart av ny kraftproduksjon. Oversikten omfatter ny vannkraft og vindkraft i Norge, og status for godkjenning av anlegg for elsertifikatordningen. For vannkraftprosjekter skiller det mellom opprusting og utvidelse, små vannkraftverk samt vannkraft over 10 MW.

Oversikten er utarbeidet av NVE og blir publisert hvert kvartal. Rapporten viser oppdaterte tall for foregående kvartal og totaltall for kalenderåret. Rapporten publiseres en måned etter kvartalets slutt, for å sikre tid til at klagefrist kan løpe og til kvalitetssikring av tallgrunnlaget.

Oversikten viser summen av endelige tillatelser¹ gitt av energimyndighetene. Et vedtak er endelig enten når NVEs eller fylkeskommunens vedtak ikke påklages eller når OED har gjort vedtak etter klagebehandling eller innstilling. Søknadsprosessen og saksgang varierer noe avhengig av konsesjonstype. Beskrivelse av saksgang for konsesjonssaker kan finnes på [NVEs nettsider](#)².

Tallene i denne oversikten vil ikke direkte kunne sammenlignes med tall for NVEs vedtak isolert sett, fordi NVEs vedtak kan klages inn til OED. En klage gjør at endelig vedtak kommer senere og at utfallet av myndighetenes vurdering kan bli endret. I 2014 ga NVE rekordmange tillatelser til fornybar energi, se [pressemelding datert 15.01.2015](#)³.

Informasjonen er basert på NVEs databaser, som også inneholder informasjon om OEDs vedtak. Informasjonen i databasene registreres hovedsakelig manuelt, og det tas forbehold om mulige feil og unøyaktigheter.

Oversikten over utbygd vannkraft er basert på løpende innrapportering fra utbyggerne. Informasjon om anlegg som er under bygging hentes fra flere kilder, særlig godkjenning av detaljplaner, men også fra media og direkte kontakt med utbyggere.

Spørsmål kan rettes til Ressursseksjonen i NVE, v/Jan Slapgård (tlf. 22 95 92 63) eller Seming Skau (tlf. 22 95 94 17).

Hovedtrekk for fjerde kvartal 2014 og året 2014

Tillatelser, vedtak og saker til behandling

I løpet av fjerde kvartal 2014 ble det gitt endelig tillatelse av OED eller NVE til vann- og vindkraftprosjekter med en samlet forventet årsproduksjon på om lag 0,9 TWh. I løpet av fjoråret er det samlet gitt endelig tillatelse til 2,6 TWh ny produksjon. Sammenlignet med 2013 er det en

¹ Med "endelig tillatelse" menes endelig konsesjon eller fritak for konsesjonsplikt der vedtaket enten ikke er påklaget eller er ferdig klagebehandlet. Vi gjør oppmerksom på at det kreves ytterligere myndighetsgodkjenning av NVE og/eller andre før et kraftverk kan bygges, avhengig av sakstype.

² <http://www.nve.no/no/Konsesjoner/Saksgang-for-konsesjonssoknader/>

³ <http://www.nve.no/no/Nyhetsarkiv-/Pressemeldinger/Rekordmange-tillatelser-til-fornybar-energi-i-2014/>

halvering da det bl.a. ble gitt konsesjon til en større vindkraftutbygging på Fosen og i Snillfjordområdet.

I 2014 ga myndighetene endelig tillatelse til 792 GWh ny produksjon fra små vannkraftverk fordelt på 82 saker med endelig konsesjon og 15 konsesjonsfrie saker. NVE behandlet flere søknader enn noen gang tidligere. En stor andel av dette var grupper (pakker) med småkraftsaker lokalisert i: Jølster, Valldalen, Suldal-Sauda, Ørsta, Volda, Vanylven, Flora, Hemnes og Folgefonna. Fremdriften tilsier at alle som søkte om tillatelse til småkraftverk før 31.12.2012 skal ha fått vurdert sine søknader innen utgangen av 2017 i tråd med NVEs fremdriftsplan. Av de totalt 97 sakene, ble 37 saker tilsvarende 321 GWh gitt endelig konsesjon eller konsesjonsfritak i fjerde kvartal.

Myndighetene ga samlet sett endelig avslag til 58 søknader om små vannkraftverk i løpet av 2014, hvorav 17 ble avslått i fjerde kvartal.

Innenfor større vannkraftprosjekter har OED i 2014 gitt konsesjon etter innstilling fra NVE til 6 kraftverk tilsvarende en årsproduksjon på 476 GWh. OED og NVE ga også endelig konsesjon eller konsesjonsfritak til 8 opprustings- og utvidelsesprosjekter med en forventet årlig produksjonsøkning på 295 GWh.

I tillegg oversendte NVE totalt 26 positive innstillinger til endelig avgjørelse i OED og fylkeskommunen, og disse utgjør ca. 1,35 TWh. Samtidig ble det oversendt 11 negative innstillinger tilsvarende 358 GWh.

Sammenliknet med tidligere år er flere prosjekter nå blitt trukket. Dette gjelder både store og små vannkraftprosjekter med en samlet estimert produksjon på 0,6 TWh.

OED ga i fjerde kvartal endelig konsesjon til Egersund vindkraftverk i Eigersund kommune på 0,3 TWh. Også Hennøy vindkraftverk på 0,1 TWh i Bremanger kommune fikk endelig konsesjon etter at klage ble trukket. Til sammen ni vindkraftprosjekter har fått endelig konsesjon i år med en samlet årsproduksjon på 1,1 TWh.

Til sammen er det gitt endelig avslag til 1,9 TWh vindkraft i 2014.

NVE ga 21 konsesjoner til vindkraftverk i 2014, som kan gi en kraftproduksjon på 5,2 TWh. En vesentlig del er påklaget til OED. Videre er det trukket 3,9 TWh vindkraft.

Byggeaktivitet og idriftsettelse

Til sammen er det 1,4 TWh ny vannkraftproduksjon under bygging og 13 GWh vindkraft. Om lag to tredjedeler er knyttet til opprusting og utvidelse av eksisterende vannkraftanlegg og bygging av ett vannkraftverk over 10 MW. Sammenlignet med de to siste årene er det registrert flere små vannkraftverk som er under bygging ved siste årsskifte.

Det ble i fjerde kvartal 2014 satt i drift seks nye små vannkraftverk med en samlet forventet årsproduksjon om lag 43 GWh.

I løpet av fjoråret ble om lag 0,5 TWh ny vannkraft realisert og 135 GWh ny vindkraft. Ved utgangen av 2014 er midlere årsproduksjon for vannkraftverk på om lag 131,9 TWh og normalårsproduksjon for vindkraftverk på 2,4 TWh. Sammenlignet med tidligere år for denne oversikten ble det satt i drift mindre ny vann- og vindkraftproduksjon. Men dette tallet kan variere betydelig fra år til år som følge av større enkeltprosjekter.

Godkjenning for elsertifikatsystemet

I elsertifikatsystemet ble det godkjent 15 nye anlegg, med en samlet årsproduksjon på 380 GWh, hvorav Raggovidda vindkraftverk utgjør 135 GWh. I løpet av fjoråret ble 810 GWh godkjent i elsertifikatsystemet og sammenlagt er nå 2,4 TWh godkjent i elsertifikatorordningen. Om lag 70 % av dette inngår i måloppnåelsen på 26,4 TWh.

Tabeller

Tabell A: Endelig konsesjon/fritak	4. kvartal 2014			Sum 2014		
Teknologi	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (<10 MW)	37	110	321	97	264	792
Opprusting og utvidelse	1	9	22	8	177	295
Vannkraft > 10 MW	2	36	112	6	181	476
Vindkraft	2	145	405	9	398	1 077
Sum	42	299	860	120	1 020	2 640

Tabell A viser hovedtall for saker der det har blitt gitt endelig tillatelse til realisering av kraftproduksjon i løpet av kvartalet og i sum for hele året. Tallene inkluderer vedtak om konsesjonsfritak, men ikke om konsesjonsplikt. Disse tallene inngår i tabell D, såfremt kraftverkene ikke er bygget og satt i drift. Saker som er til klagebehandling er ikke inkludert.

Tabell B: Endelig avslag	4. kvartal 2014			Sum 2014		
Teknologi	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (<10 MW)	17	69	201	58	178	544
Opprusting og utvidelse	0	0	0	0	0	0
Vannkraft > 10 MW	0	0	0	0	0	0
Vindkraft	4	481	1 269	5	706	1 944
Sum	21	549	1 470	63	883	2 488

Tabell B viser hovedtall for saker det er gitt endelig avslag på søknad om tillatelse til realisering av kraftproduksjon. Dette gjelder søknader kommet i løpet av kvartalet og i sum for hele året. Saker som er til klagebehandling er ikke inkludert.

Tabell C: Ny produksjon	4. kvartal 2014			Sum 2014		
Teknologi	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (<10 MW)	6	15	43	29	76	234
Opprusting og utvidelse	0	0	0	4	16	145
Vannkraft > 10 MW	0	0	0	2	38	134
Vindkraft	0	0	0	1	45	135
Sum	6	15	43	36	176	635

Tabell C viser hovedtall for nye kraftverk som er satt i drift, så langt NVE har fått melding om dette.

Tabell D: Endelig tillatelse, ikke idriftssatt

Teknologi	Under bygging			Gitt tillatelse, ikke bygd			Sum endelig tillatelse		
	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (<10 MW)	44	161	506	399	900	2 860	443	1 060	3 366
Opprusting og utvidelse	16	488	896	39	288	708	55	777	1 604
Vannkraft > 10 MW	1	14	45	16	445	1 308	17	459	1 353
Vindkraft	1	3	13	48	3 467	9 577	49	3 470	9 590
Sum	62	665	1 460	502	5 100	14 454	564	5 766	15 914

Tabell D viser hovedtall for prosjekter som har endelig tillatelse, men som ikke er satt i drift, fordelt på prosjekter under bygging og prosjekter der bygging ikke er startet. For noen prosjekter kan det være igangsatt bygging av bare deler av produksjonen tillatelsen gir rom for. Dataene inkluderer ikke saker som er til klagebehandling.

Tabell E: Totalt antall saker til behandling hos myndighetene, og saker hvor utredningsprogram er fastsatt

Teknologi	Saker til behandling			Utredningsprogram fastsatt		
	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (<10 MW)	651	1 827	5 675	0	0	0
Opprusting og utvidelse	54	797	1 769	4	233	523
Vannkraft > 10 MW	38	1 091	3 241	3	65	171
Vindkraft	55	6 270	18 264	16	2 089	6 491
Sum	798	9 984	28 950	23	2 387	7 186

Tabell E viser saker som ved utløpet av kvartalet fortsatt er i saksbehandlingsprosess i NVE, OED eller fylkeskommunen, og som ikke har endelig vedtak. Dette inkluderer meldinger, søknader og saker til klagebehandling. Tabellen inkluderer også saker som er til vurdering av konsesjonsplikt. Noen sakstyper er ikke inkludert. Dette gjelder saker stilt i bero, vindkraftsaker etter havenergiloven, og saker om revisjon av vilkår for vannkraftverk. I tillegg vises saker hvor utredningsprogram er fastsatt. Vær oppmerksom på at saker til behandling omfatter flere stadier og myndigheter i saksbehandlingen.

Tabell F: Elsertifikater

	4. kvartal 2014			Sum 2014		
	Antall	MW *	GWh *	Antall	MW *	GWh *
Innkommne søknader				26		
Godkjente anlegg	15	441	380	67	2 112	810
<i>Av dette: I overgangsordningen</i>				15	494	55
<i>Av dette: Ikke i overgangsordningen</i>				52	1 618	755
Avslag	0	0		3	111	

Tabell F viser NVEs vedtak når det gjelder søknad om godkjenning for elsertifikatsystemet. Se også [NVEs nettsider](#) for en prosjektvis oversikt.

* MW-verdier gjelder hele anlegget, også når kun deler av produksjonen er sertifikatberettiget.